

Agendapunt :
Voorstelnummer :
Raadsvergadering : 10 maart 2016
Naam opsteller : Dorianne Romeijn
Informatie op te vragen bij : Dorianne Romeijn
Portefeuillehouder(s) : Jan Mesu
Zaaknummer : BB15.00905
Registratienummer : RAAD150156

Onderwerp: Verordening Adviesraad Sociaal Domein

Aan de raad,

Beslispunt:	– De gemeenteraad besluit de verordening adviesraad sociaal domein gemeente Bergen vast te stellen.
--------------------	---

1. Waar gaat dit voorstel over?

De Verordening adviesraad sociaal domein regelt de wijze waarop betrokkenen en vertegenwoordigers in het sociaal domein betrokken worden bij de ontwikkeling van gemeentelijk beleid voor de WMO 2015, Jeugdwet en Participatiewet. In iedere BUCH-gemeente komt één adviesraad voor het hele sociaal domein.

De verordening is opgesteld in samenwerking met de adviesraden binnen de BUCH. Beoogd wordt om deze verordening per 1 januari 2016 in werking te laten treden. In verband met lokale afspraken stelt de gemeente Heiloo de verordening medio 2016 vast. Het collegevoorstel en de verordening voor Heiloo is identiek, maar wordt pas in het 2^e kwartaal voorgelegd aan de gemeenteraad van Heiloo.

Achtergrond

Het gemeentelijk sociaal domein is veel in beweging. Beleidsterreinen worden samengevoegd en we werken toe naar een breed en integraal beleid in het sociale domein. Deze integraliteit in beleid – het afstemmen, in elkaar schuiven en samenvoegen van beleid – wordt de komende jaren richtinggevend voor de inrichting en uitvoering van het gehele gemeentelijk beleid in de BUCH gemeenten. Daarmee is ook de vraag naar de (mate van) integraliteit van belangenbehartiging en cliënten- en burgerparticipatie actueel.

In de WMO en Jeugdwet is geregeld dat cliënten of hun vertegenwoordigers betrokken worden bij uitvoering van de wet. De Participatiewet stelt dat de doelgroep van de wet of hun vertegenwoordigers worden betrokken bij uitvoering van de wet. In ieder geval moet de gemeente regelen: de wijze waarop zij vroegtijdig gevraagd en ongevraagd advies uit kunnen brengen, worden voorzien van ondersteuning bij de uitvoering van de taken en deel kunnen nemen aan periodiek overleg met de wethouder.

De medezeggenschap van burgers over het beleid binnen het sociale domein is in gemeenten divers geregeld. In de BUCH-gemeenten bestaan verschillende adviesraden dan wel platformen:

- Bergen: één raad die adviezen uitbrengt ten aanzien van jeugd, Wmo en de Participatiewet
- Uitgeest: één Wmo-raad en een jeugdraad (die met name inbreng en betrokkenheid van jongeren bij lokale politiek bevordert, maar die niet adviseert ten aanzien van beleidsdocumenten op het jeugddomein)

- Castricum: één Wmo-raad die adviseert ten aanzien van Wmo, Jeugd en Participatiewet-onderwerpen. Daarnaast bestond er tot 1 juli 2015 een aparte cliëntenraad voor de onderwerpen uit de Participatiewet, deze is opgegaan in de Wmo-raad.
- Heiloo: een cliëntenraad voor de Participatiewet en een Wmo-raad

De huidige WMO- en cliëntenadviesraden werken zelfstandig en adviseren de gemeente over het beleid waarin zij gespecialiseerd zijn. Er is tussen de diverse adviesraden binnen een gemeente weinig tot geen verbinding waar het gaat om samenwerking op het brede sociale domein. In het licht van de ontwikkelingen binnen het sociale domein is het wenselijk om adviesraden te laten samenwerken, dan wel samen te voegen.

De Verordening adviesraad sociaal domein gemeente Castricum is opgesteld in nauw overleg met de BUCH-adviesraden. In september zijn de adviesraden gestart met een pilot om integraal te gaan werken in één adviesraad voor het hele sociaal domein. Doel van de pilot was om uit te proberen wat wel en niet werkt, en te komen tot een gezamenlijke werkwijze. Deze nieuwe werkwijze is vastgelegd in bijgaande verordening adviesraad sociaal domein, en een huishoudelijk reglement dat later wordt vastgesteld, die in samenspraak met de adviesraden zijn opgesteld¹.

In overleg met de adviesraden zijn de volgende keuzes gemaakt ten aanzien van de verordening:

- Naast de verordening wordt een huishoudelijk reglement vastgesteld door het college. Dit maakt het mogelijk om meer algemene en kaderstellende afspraken te scheiden van de concrete werkafspraken.
- Er is sprake van één integrale verordening en één huishoudelijk reglement voor alle formele inspraak op het sociale domein. Dit betekent een bundeling van de wettelijk verplichte inspraak op het terrein van de Wmo, de Participatiewet en de Jeugdwet.
- In de verordening en huishoudelijk reglement worden de adviesraden meer dan voorheen aangesproken op hun rol als vertegenwoordiger van hun achterban en krijgen zij een actieve plicht om met de achterban in contact te treden.
- In de verordening en huishoudelijk reglement is opgenomen dat adviesraden BUCH-adviezen onderling met elkaar af stemmen.
- In sommige gemeenten wordt momenteel intensieve (secretariële) ondersteuning geboden door een medewerker van de gemeente aan de cliënten- en Wmo-raad. Dit tast niet alleen de onafhankelijkheid aan van de betreffende raad, maar leidt soms ook tot een onduidelijke vermenging van rollen. In de nieuwe verordening is deze ambtelijk secretaris daarom vervangen door een vast ondersteuningsbudget per adviesraad. Het budget kan onder andere worden ingezet voor de inhuur van ondersteuning. De taakverdeling tussen gemeente en adviesraad wordt hierdoor scherper en de onafhankelijke en professionele insteek van de adviesraad wordt hiermee benadrukt.
- De hoogte van de presentie- en ondersteuningsgelden zijn BUCH breed op elkaar afgestemd. Presentiegelden worden jaarlijks berekend aan de hand van het indexcijfer cao lonen overheid. Naast de leden, ontvangt ook de notulist presentiegeld per deelgenomen vergadering.

¹ Daarnaast bestaan er in de BUCH-gemeenten ook andere adviesraden/platforms voor onderwerpen op het gebied van sport, cultuur, gehandicapten, etc. Deze raden/platforms adviseren over andere onderwerpen en zijn erg praktisch ingesteld in plaats van beleidsmatig. Ze maken daarom geen deel uit van de adviesraad sociaal domein.

- Tot slot zijn profielen van de voorzitter, secretaris en algemeen lid van de adviesraad toegevoegd aan het huishoudelijk reglement als richtlijn bij de werving van nieuwe leden.

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij “ja” zegt?

De raad besluit om de verordening adviesraad sociaal domein gemeente Bergen vast te stellen. Daarmee borgt de raad dat er wordt gewerkt volgens de WMO, de Jeugdwet en de Participatiewet. In de WMO en Jeugdwet is geregeld dat cliënten of hun vertegenwoordigers betrokken worden bij uitvoering van de wet. De Participatiewet stelt dat de doelgroep van de wet of hun vertegenwoordigers worden betrokken bij uitvoering van de wet. In ieder geval moet de gemeente regelen: de wijze waarop zij vroegtijdig gevraagd en ongevraagd advies uit kunnen brengen, worden voorzien van ondersteuning bij de uitvoering van de taken en deel kunnen nemen aan periodiek overleg met de wethouder.

3. Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?

- ☐ collegebevoegdheid:
- ☒ raadsbevoegdheid: Verordening
- ☐ opiniërend:
- ☐ kaderstellend:
- ☐ maatschappelijk urgent:
- ☐ budgetrecht:
- ☐ anders, nl.:

4. Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?

Regionale samenwerking

- ☒ vindt plaats met gemeenten/via gemeenschappelijke regeling: BUCH
- ☐ is onderwerp van onderzoek met gemeenten:
- ☐ wordt nog niet onderzocht, biedt wel mogelijkheden omdat:
- ☐ komt hier niet voor in aanmerking omdat:

Burgerparticipatie: nee, zonder overleg met adviseurs burgerparticipatie

Externe communicatie: ja, de verordening wordt na besluit gepubliceerd.

Extern overleg gevoerd met: Adviesraden BUCH

5. Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?

De ontwikkelingen in het sociaal domein bewegen adviesraden ertoe om samen te werken of samen te gaan in één adviesraad per gemeente. De doelgroep van de Wmo is voor een deel ook de doelgroep van het armoedebeleid of de Participatiewet. Hetzelfde geldt voor de doelgroep onder de Jeugdwet. Met de uitbreiding van de Wmo met AWBZ-taken en de komst van de Participatiewet wordt de overlap in doelgroepen nog groter.

In de BUCH-gemeenten wordt voorgesteld om één integrale adviesraad voor het gehele sociale domein op te richten. Door de verschillende adviesraden samen te voegen kunnen beleidswijzigingen binnen het sociaal domein door de gemeente integraal worden aangeboden voor advisering en kan een brede adviesraad een integraal advies meegeven aan het college.

Per te behandelen beleidsonderwerp kan er een werkgroep worden aangewezen om een advies voor te bereiden. Daarnaast kan de werkgroep ten alle tijden extra informatie bij haar achterban ophalen of een beroep doen op de 'ondersteunende' beleidsambtenaar.

Daarnaast is het voordeel van één integrale adviesraad dat de overlap in doelgroep en beleid gemakkelijker zichtbaar wordt en er brede deskundigheid in één raad aanwezig is. Bij de samenvoeging van de adviesraden is het wenselijk dat van de verschillende werelden het goede behouden blijft. De adviesraden krijgen daarom de opdracht om nieuwe leden te werven waarbij een evenredige verdeling over de domeinen nagestreefd wordt. Binnen de adviesraad worden zonodig werkgroepen ingesteld conform de thema's in het sociaal domein.

6. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?

De huidige cliënten- en Wmo-raden binnen de BUCH hebben meegewerkt bij het opstellen van deze nieuwe integrale werkwijze en het opstellen van de verordening. Van september t/m december hebben de adviesraden in een pilot gezamenlijk de nieuwe werkwijze beproefd. Bij de start en in een evaluatie met de adviesraden is de nieuwe werkwijze, de verordening en het huishoudelijk reglement besproken. De verordening heeft daardoor breed draagvlak onder de adviesraden en wordt niet meer voor formele advisering voorgelegd aan de adviesraden.

In de komende maanden zal de nieuwe werkwijze van de adviesraden lokaal in samenwerking met de ambtelijke contactpersoon verder worden uitgerold. Afgesproken is dat de adviesraden inzetten op werving van nieuwe leden zodat op ieder domein voldoende expertise is. De huidige leden behouden hun benoeming en zittingsduur om continuïteit in de adviesraad te waarborgen. Na vaststelling door de raad wordt de verordening digitaal bekendgemaakt.

7. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?

- Presentiegelden. De leden en de notulist van de adviesraad ontvangen presentiegelden per deelgenomen vergadering (met een maximum van 10 vergaderingen per jaar). De presentiegelden worden jaarlijks geïndexeerd conform het cao lonen overheid en bedraagt in 2015 € 75,05 euro. De adviesraad bestaat uit maximaal 11 leden, een voorzitter en een notulist. Voor de uitkering van de presentiegelden is per gemeente maximaal het volgende bedrag nodig: $13 * 75 * 10(\text{vergaderingen per jaar}) = € 9750,-$
- Daarnaast ontvangen de adviesraden een vast ondersteuningsbudget. Voor de hoogte van het ondersteuningsbudget is gekeken naar de huidige uitgaven van de adviesraden en de verwachte uitgaven in de toekomst. Het ondersteuningsbudget bedraagt € 1000,- per gemeente. Uit dit budget kunnen o.a. kosten worden betaald als deskundigheidsbevordering, lidmaatschappen, pr-werkzaamheden en activiteiten rondom het betrekken van de achterban.
- In de gemeenten Bergen en Castricum krijgen de voorzitter en secretaris een extra vergoeding omdat zij substantieel meer werk verrichten. In de nieuwe opzet wordt het werk evenredig over de leden en de voorzitter verdeeld waardoor de leden van de raad eenzelfde inspanning leveren. Op dit moment zijn er verschillen binnen de gemeenten m.b.t. de vergoedingen voor de voorzitter en secretaris. Het is op dit moment nog niet mogelijk om dit gelijk te trekken, maar er wordt toegewerkt naar eenzelfde structuur. De voorzitter en secretaris van de gemeenten Bergen en Castricum krijgen voor een bepaalde afbouwperiode nog een extra vergoeding uit het ondersteuningsbudget. Dat betekent dat in Bergen en Castricum het

ondersteuningsbudget voor 2016 wordt opgehoogd tot € 1500,-.

Beschikbare middelen

In de gemeente Castricum, Heiloo, Bergen en Uitgeest zijn voldoende middelen beschikbaar voor de facilitering van de adviesraad sociaal domein. Er wordt gebruik gemaakt van de huidige middelen voor de bestaande adviesraden.

Risico's

☐ Niet van toepassing.

8. *Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?*

Door deze verordening vast te stellen voldoet de gemeente aan de eisen die in de WMO, Jeugdwet en Participatiewet worden gesteld. Tevens is het van belang dat er advies vanuit de samenleving wordt meegegeven over het beleid dat de gemeente opstelt.

Bijlage

1.Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Bergen

Bergen, 15 december 2015

College van Bergen

M.J. Pothast
secretaris

drs. H. Hafkamp
burgemeester